

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 stycznia 2013 r. (koperta k.191) (...) S.A. w W. wniosła przeciwko Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad w W. o zapłatę kwoty 310 938,78 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 maja 2012r. do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za wykonane przez powoda roboty podwykonawcze.

W uzasadnieniu wskazała, że powód jako podwykonawca zawarł z generalnym wykonawcą – konsorcjum spółek umowę na mocy której wykonał wskazane w niej roboty budowlane. Za wykonane roboty domagał się wynagrodzenia na podstawie dwóch faktur z dnia 27 kwietnia 2012 r. opiewających na kwoty 155 469,39 brutto zł każda, jedna wystawiona na spółkę (...) S.A. w W. a druga na (...) Ltd. D. podmioty wchodzące w skład konsorcjum wykonawcy. Roboty zostały odebrane przez generalnego wykonawcę bez zastrzeżeń, mimo to wykonawca nie zapłacił za wykonane roboty. W związku z powyższym pismem z 13 czerwca 2012 r. powód (k.70) zwrócił się o zapłatę wynagrodzenia do inwestora powołując się na art. 647¹§ 5 k.c. , podnosząc, iż inwestor nie wyraził sprzeciwu na prace powoda – jako podwykonawcy.

Pozwany początkowo wnosił o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Zaprzeczył, aby jako inwestor wyraził zgodę na wykonywanie przez powoda robót budowlanych. Wskazał, że inżynier kontraktu uzależnił wyrażenie zgody na podzlecenie robót podwykonawcy od przedstawienia przez wykonawcę zakresu robót wykonywanych przez podwykonawcę oraz podania wartości umowy tj. wynagrodzenia, które nie mogło być wyższe niż przewidziane za przedmiot umowy w umowie wykonawczej. Ostatecznie wskazał, że wykonawca nie przedstawił umowy z podwykonawcą, która uwzględniałaby wymagania zamawiającego.

Pozwany wskazał ponadto, że inżynier kontraktu poinformował pozwanego iż dokonał weryfikacji robót wskazanych przez powoda wskazując iż różnią się one od robót potwierdzonych przez inspektora nadzoru w przejściowych świadectwach płatności pod względem ilości. Ze względu na brak wskazania przez wykonawcę kiedy nastąpiło rozliczenie robót podwykonawcy inżynier kontraktu przyjął, że roboty wykonane przez powoda (poz. 258.2,259,267) zostały rozliczone w PŚP (Przejściowym Świadectwie Płatności) nr (...). Na tej podstawie oraz na podstawie kosztorysu ofertowego, wystąpienia wykonawcy o odbiór robót została wyliczona kwota 122 462, 28 zł netto czyli 150 628,60 zł brutto i wypłacona powodowi w dniu 16 stycznia 2013 (k. 186 i 187).

Wobec dokonanej zapłaty przez pozwanego powód zmodyfikował powództwo w ten sposób, że cofnął (skutecznie za zgodą pozwanego) powództwo w zakresie kwoty zapłaconej i zażądał zasądzenia pozostałej dochodzonej kwoty 160 310,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27 maja 2012 r. oraz zażądał odsetek od kwoty uiszczonej tj. 150 628,60 zł za okres od 27 maja 2012 do 16 stycznia 2013r. w kwocie 12 553,76 wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 stycznia 2013 r. (k. 426)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 7 lipca 2010 r. Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad zawarł z konsorcjum firm: (...) **Ltd**, (...) **S.A. (aktualnie w upadłości)** , (...) **S.A. (obecnie w upadłości)** oraz (...) **S.A. (obecnie w upadłości)** umowę o budowę autostrady (...) (...) na odcinku od węzła (...) do węzła (...) km (...) do około (...) Umowa ta wraz Ogólnymi Warunkami Kontraktu, Szczególnymi Warunkami Kontraktu, tłumaczenie Fidic 1999, SIWZ tom I , specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót, dokumentacji projektowej oraz ofertą wykonawcy i jego wnioskiem stanowiła umowę o roboty budowlane.

Kwota kontraktu została ustalona na 1.434.761.270,26 zł netto i 1.763. 61.406,86 zł brutto, zaś maksymalne wynagrodzenie wykonawcy w wysokości 115% kwoty brutto tej kwoty czyli 2.012.970.062,17 zł. termin wykonania robót wynosił 24 miesiące od daty rozpoczęcia według definicji Fidic.

Oferta wykonawcy na wykonanie przedmiotu zamówienia opiewała na kwotę brutto 1.750.408.771, 12 zł

(kopia umowy z dnia 7 lipca 2010 r. nr (...) k. 106-108 i aneksu k.129-13 , oferta wykonawcy k.132-137.)

Zgodnie z subklauzulą 4.4 szczególnych warunków kontraktu strony umówiły się, że przed skierowaniem podwykonawcy do wykonania robót wykonawca na 28 dni wcześniej zawiadomi zamawiającego o niniejszym za pośrednictwem Inżyniera składając projekt umowy z podwykonawcą. Zamawiający po otrzymaniu opinii Inżyniera podejmie decyzję w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie tej umowy. Jeżeli Zamawiający w terminie 14 dni od przedłożenia mu projektu umowy z Podwykonawcą nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważać się będzie, że wyraził zgodę na zawarcie umowy. Strony ustaliły, że wykonawca zapłaci wynagrodzenie podwykonawcy, zaś dopiero w jego braku i po zgłoszeniu żądania przez podwykonawcę do zamawiającego ten zapłaci żądaną kwotę wynagrodzenia udokumentowaną fakturą zaakceptowaną przez Wykonawcę i dokumentami potwierdzającymi wykonanie i odbiór fakturowanych robót w trybie art. 647¹§ 5 k.c. (kopia szczególne warunki kontraktu k. 115, k. 110 – 128).

Kwestia konieczności podzlecenia robót podwykonawcy pojawiała się na naradach koordynacyjnych budowy w kwietniu 2012r, gdzie rozważano (...) SA jako podwykonawcę z uwagi na to, że spółka ta realizowała roboty budowlane na sąsiednim kontrakcie. (protokół narady k. 373).

W trakcie trwania stosunku zobowiązaniowego, pismem z dnia 2 maja 2012r. Wykonawca zwrócił się do Inżyniera Kontraktu o zgodę na wykonanie części robót (robót nawierzchniowych) przez podwykonawcę tj. powodową spółkę (...) SA załączając projekt umowy z podwykonawcą. (pismo wraz z projektem umowy k. 139-151).

W piśmie z dnia 7 maja 2012 r. Inżynier Kontraktu przekazał Zamawiającemu złożony przez (...) SA projekt umowy i podał różnice w stosunku do zatwierdzonego wzoru. (pismo k. 138)

W piśmie z dnia 11 maja 2012r. skierowanym do Inżyniera Kontraktu Zamawiający uzależnił wyrażenie zgody na powierzenie podwykonawcy robót od przedstawienia przez Wykonawcę zakresu robót wykonywanych przez podwykonawcę oraz wartości umowy (ceny), która nie mogła być wyższa niż cena, którą zapłaciłby Zamawiający Wykonawcy za dany przedmiot robót.

(pismo k. 152).

W piśmie z dnia 27 czerwca 2012r. Wykonawca przesłał Inżynierowi Kontraktu drugą wersję projektu umowy. (k. 155-164). Pismem z dnia 12 lipca 2012r. skierowanym do powodowej spółki Zamawiający wskazał, że proponowany wzór umowy z Podwykonawcą nie został zaakceptowany przez Zamawiającego stosownie do subklauzuli 4.4. Szczególnych Warunków Kontraktu oraz art. 647¹k.c. (k. 165).

W trakcie wymiany korespondencji pomiędzy Wykonawcą a Zamawiającym odnośnie zaakceptowania podwykonawcy już w dniu 13 czerwca 2012 r. powód złożył do pozwanego wniosek o dokonanie bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia za wykonane przez ten podmiot roboty na wskazanym odcinku. (k. 4142). W kolejnym piśmie z dnia 14 września 2012 r. powód wezwał do zapłaty pozwanego, w odpowiedzi na powyższe pismem z 18 grudnia 2012 r. Zamawiający wezwał powoda do złożenia dokumentów min. pełnomocnictw do działania dla radcy prawnego, który poświadczał dokumenty załączone do wezwania do zapłaty, umowy podwykonawczej (pismo k. 168, polecenie inżyniera do wykonawcy k. 172-173). Powodowa spółka nie uzupełniła wskazanych braków i nie odpowiedziała na pismo – wystąpiła z pozwem do sądu – załączając dokumenty, których domagał się pozwany w celu weryfikacji roszczenia.

W piśmie z dnia 11 grudnia 2012r. Inżynier Kontraktu dokonywał weryfikacji robót wskazanych przez powodową spółkę wskazując, że ilości potwierdzone w PŚP różnią się od robót wykazanych w dokumentach podwykonawcy.

Ze względu na brak wskazania przez Wykonawcę, kiedy zostało dokonane rozliczenie z podwykonawcą Inżynier Kontraktu przyjął, że roboty drogowe wykonane przez B. obejmują pozycje 258.2 – tj. warstwa podbudowy grubości 7 cm – kat. Ruchu KR2, poz. 259 – tj. warstwa podbudowy grubości 10 cm – zatoki autobusowe kat. Ruchu KR3, pozycja 267- tj. warstwa grubości 6 cm kat, Ruchu KR3 rozliczone w PŚP nr (...). Na tej podstawie wyliczył kwotę należną podwykonawcy 122.462,28 zł netto. (zeznania świadka R. N. k. 311).

Powyższa suma była iloczynem przyjętych stawek (cen jednostkowych) za dany rodzaj robót przyjętych w kosztorysie ofertowym, stanowiącym załącznik do ofert wykonawcy, stanowiącej część kontraktu. (k. 169-170)

Z Kosztorysu Ofertowego Wykonawcy wynikało, że:

- cena jednostkowa warstwy podbudowy grubości 7 cm (kat. Ruchu KR2) poz. 258.2 wynosi 30,78 zł,
- cena jednostkowa warstwy podbudowy grubości 10 cm – zatoki autobusowe (kat. Ruchu KR3) poz. 259 wynosi 43,92 zł,
- cena jednostkowa warstwy wiążącej grubości 6 cm (kat. Ruch KR3) wynosi 26,82 zł. (Kosztorys Ofertowy k. 175-176).

W wystąpieniach Wykonawcy o Odbiór Robót zaakceptowanych przez M. A. , przedstawiciela wykonawcy , stwierdzono, że łączny obmiar składany do odbioru wynosił:

- warstwy podbudowy grubości 7 cm (kat. Ruchu KR2)- 2081 m kw,
- warstwy podbudowy grubości 10 cm – zatoki autobusowe (kat. Ruchu KR3) 75 m kw,
- warstwy wiążącej grubości 6 cm (kat. Ruch KR3) 2055 m kw.

Wielkości te zostały ustalone w oparciu o pomiary geodezyjne ujęte w inwentaryzacji geodezyjnej, które stanowiły załączniki do wystąpień wykonawcy o odbiór robót. (k. 177- 185) Wielkości te zostały ujęte w załączniku do PŚP Nr (...). Na tej podstawie w oparciu o wskazane dokumenty Inżynier Kontraktu dokonał wyliczenia należnej powodowi, jako podwykonawcy kwoty w wysokości 122.462,28 zł wraz z podatkiem Vat w wysokości 28.166,32 zł, która została przelana na rzecz B. w dniu 16 stycznia 2013 r. (k. 186 i 187, zeznania świadka A. S. (1) k. 509, nagranie 01:22:51-01:25:00).

Z umowy podwykonawczej, a w szczególności z załącznika do umowy (k. 30) wynika, że w odniesieniu do spornych elementów rozliczeniowych podwykonawca przyjął wyższe ceny jednostkowe:

- za warstwę podbudowy grubości 7 cm cena jednostkowa 50,66 zł,
- za warstwę podbudowy grubości 10 cm zatoki autobusowe, cena jednostkowa 72,38 zł,
- warstwa wiążąca grubości 6 cm - 42,29 zł.

Różnice w wyliczonym wynagrodzeniu wynikają ponadto z przyjętej do rozliczenia przez podwykonawcę ilości robót, wyższej niż ilość zaakceptowana przez Inżyniera Kontraktu. (k. 30). Powód wskazał, że wykonał 20639 m kw podbudowy grubości 7 cm , 2688 m kw warstwy wiążącej grubości 6 cm, co wskazuje na to, że wartości te są wyższe od wskazanych w wystąpieniach Wykonawcy o Odbiór Robót, gdzie ujęto odpowiednio 2081 m kw i 2055 m kw.

Poza tym różnice są konsekwencją uznania części robót za roboty tymczasowe. (zeznania świadka G. D. k. 572 nagranie 00:04:54). Wartość tych robót wykonawca miał obowiązek skalkulować w ofercie w cenach jednostkowych dla poszczególnych asortymentów robót , dla części był przewidziany ryczałt. Chodziło tu zwłaszcza o drogi objazdowe związane z budową wiaduktu, która był zrealizowana na początku 2011r. Roboty tymczasowe nie podlegały odbiorowi i odrębnej płatności. (zeznania świadka R. N. k. 311-312, zeznania świadka k. 434 nagranie 00;14;44, zeznania świadka A. S. (2) k. 508, nagranie 00:36:15, kosztorys ofertowy k. 209). Z kosztorysu ofertowego stanowiącego część umowy

wynika, że koszt wybudowania objazdów i przejazdów organizacji ruchu wynosił 100.000 zł i stanowił ryczałt. (k. 209).

Z umowy zawartej pomiędzy wykonawcą a podwykonawcą Nr (...) wynika, że została zawarta 20 marca 2012r., przy podpisie przedstawiciela (...) Ltd R. P. widnieje jednak data 26 06. 12. (k. 20-28). Z § 6 ust. 10 wskazanej umowy podwykonawczej wynika, że w przypadku niezapłacenia przez wykonawcę wynagrodzenia podwykonawcy zamawiający zapłaci podwykonawcy wynagrodzenie nie wyższe niż kwota wynikająca z obmiaru robót wykonanych przez podwykonawcę, zatwierdzonego przez Inżyniera przy cenach jednostkowych zawartych w kosztorysie ofertowym Wykonawcy stanowiącego część oferty. (k. 24).

Powód w oparciu o wskazane wyżej założenia odnośnie ceny i ilości robót wystawił faktury na kwotę 155.469,39 zł ze wskazanym nabywcą (...) sA (k. 43) oraz na taką samą kwotę 155.469,39 zł ze wskazanym nabywcą (...) Ltd. D.. (k. 47).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów złożonych do akt sprawy oraz zeznań świadków. Sąd uznał za pozbawione znaczenia dla rozstrzygnięcia zeznania świadków w tej części, w której odnoszą się do okoliczności: czy powodowa spółka (...) SA wykonywała roboty budowlane w zakresie nawierzchni, jako podwykonawca, w szczególności czy na budowie pracowali robotnicy powoda w kamizelkach z logo firmy, czy byli tam widywani przez pracowników zamawiającego. Kwestia ta nie była bowiem okolicznością sporną od momentu złożenia odpowiedzi na pozew, skoro część dochodzonego żądania - wynagrodzenia powoda za roboty budowlane w ramach umowy podwykonawczej- została zaspokojona przez pozwaną po wniesieniu pozwu.

Sporny natomiast był zakres wykonanych przez powoda prac, ich ilość a także ich wartość. Te okoliczności natomiast wynikały z dokumentów przedłożonych przez strony Jak zostało ustalone z umowy pomiędzy wykonawcą a podwykonawcą Nr (...)wynika, że została zawarta 20 marca 2012r. , przy podpisie przedstawiciela (...) Ltd R. P. widnieje data 26 06. 12. (k. 20-28). Powyższe poddaje w wątpliwość faktyczną datę zawarcia umowy, która nie mogła być zawarta wcześniej niż zaistniała faktyczna potrzeba posłużenia się przez wykonawców – podwykonawcą, a jak zostało ustalone kwestia podzlecenia robót podwykonawcy pojawiła się na naradach koordynacyjnych w kwietniu 2012r.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie zarówno w części dochodzonego wynagrodzenia, jak i w zakresie odsetek od wypłaconej kwoty.

W przedmiotowej sprawie zasadniczym zagadnieniem jest ocena kwestii wyrażenia zgody inwestora na udział podwykonawcy w procesie inwestycyjnym.

Stosownie do treści art. 647¹ k.c. w umowie o roboty budowlane, zawartej między inwestorem a wykonawcą (generalnym wykonawcą), strony ustalają zakres robót, które wykonawca będzie wykonywał osobiście lub za pomocą podwykonawców. Do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora. Jeżeli inwestor w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy. Do zawarcia przez podwykonawcę umowy z dalszym podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora i wykonawcy. Zawierający umowę z podwykonawcą oraz inwestor i wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę.

Warunkiem sine qua non zastosowania regulacji przewidzianej w art. 647¹ § 2 k.c. jest wyrażenie zgody przez inwestora.

Nowelizacja Kodeksu cywilnego z dnia 14 lutego 2003 roku (Dz.U.2003.49.408) wprowadziła istotne novum dotyczące wyrażenie zgody przez inwestora na powierzenie pewnych robót podwykonawcom. Daje to inwestorowi rzeczywiste narzędzie oddziaływania na proces realizacji inwestycji, za pomocą którego może wpływać na wybór podwykonawcy i najkorzystniejszej oferty. Aby nie utrudniać zbytnio kontaktów gospodarczych, ustawodawca przyjął, że brak sprzeciwu inwestora w terminie 14 dni od przedstawienia mu odpowiednich dokumentów poczytuje się za wyrażenie zgody. W celu wyeliminowania sporów na tym tle, ustawodawca zastrzegł formę pisemną dla skutecznego złożenia sprzeciwu. W przypadku wyrażenia sprzeciwu umowę zawartą między wykonawcą a podwykonawcą uważa się za nieważną.

Zawarta pomiędzy inwestorem a wykonawcą umowa została oparta o powszechnie stosowany w międzynarodowych kontraktach budowlanych wzorzec umowy o roboty budowlane przygotowany przez organizację FIDIC . Strony stosując wskazany wzorzec umowy dokonały pewnych jego modyfikacji, które noszą nazwę „Szczególne warunki kontraktu”. Subklauzula 4.4. umowy przewidująca tryb powierzenia podwykonawcy robót jest zgodna z cyt. przepisem art. 647⁽⁽¹⁾⁾ k.c.

W niniejszej sprawie powód nie wykazał, aby zamawiający wyraził zgodę na udział podwykonawcy przy realizacji inwestycji, na warunkach określonych w umowie podwykonawczej. Powód nie przedstawił żadnych dowodów z dokumentów, które potwierdzałyby tę okoliczność. Z dokonanych ustaleń wynika okoliczność odmienna- mianowicie, że doszło do zgłoszenia przez wykonawcę – powoda jako podwykonawcy zgodnie z przyjętą procedurą. Nie budzi jednak wątpliwości, że inwestor nie zaakceptował warunków umowy podwykonawczej – w szczególności nie zaakceptował ceny za roboty budowlane, które miał realizować podwykonawca.

Sąd Okręgowy w pełni podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 06.10. 2010r. zgodnie z, z którym w świetle art. 6 w zw. z art. 647¹ § 2 zdanie pierwsze i § 5 k.c. ciężar udowodnienia tego, że inwestor wyraził zgodę na zawarcie umowy o roboty budowlane wykonawcy z podwykonawcą spoczywa na podwykonawcy, on bowiem z tego faktu wywodzi skutki prawne. Jeżeli inwestor twierdzi, że zgody takiej nie wyraził również w sposób dorozumiany oraz, że nie znał istotnych postanowień umowy wykonawcy z podwykonawcą, podwykonawca powinien udowodnić także świadomość inwestora co do tych okoliczności wyznaczających zakres jego odpowiedzialności za wynagrodzenie podwykonawcy lub to, że z postanowieniami tymi inwestor mógł się zapoznać. (por. wyrok SN II CSK 210/10).

W niniejszej sprawie – fakt nie wyrażenia zgody przez inwestora na warunki umowy podwykonawczej jest niewątpliwy- wynika z prowadzonej w tym zakresie pomiędzy stronami korespondencji.

Z uzasadnienia uchwały Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 29 kwietnia 2008 r. III CZP 6/08 w której przyjęto, że zgoda inwestora na umowę między podwykonawcą a wykonawcą – może być wyrażona w dowolny sposób dostatecznie ją ujawniający, wynika, że by można było przypisać inwestorowi milczącą zgodę na zawarcie umowy przez wykonawcę z podwykonawcą, konieczne jest łączne wypełnienie wszystkich przesłanek omawianego przepisu art. 647¹ § 2 k.c. tzn. przedstawienie inwestorowi przez wykonawcę umowy zawartej z podwykonawcą lub jej projektu wraz ze stosowną częścią dokumentacji, która dotyczy przedmiotu umowy. (...) Treść dostarczonej umowy (projektu) wyznacza granice solidarnej odpowiedzialności inwestora (wykonawcy), milczące wyrażenie zgody odnosi się bowiem jedynie do zobowiązań wynikających z przedłożonych dokumentów.

Aby zatem można było przypisać inwestorowi odpowiedzialność solidarną za wynagrodzenie podwykonawcy musi on znać konkretną umowę, z której wynika zakres jego odpowiedzialności. W rozpoznawanej sprawie inwestor po zapoznaniu się z warunkami umowy podwykonawczej - warunków tych nie zaakceptował, zaś powodowa spółka nie bacząc na brak zgody inwestora przystąpiła do jej realizacji. Pozwany mając na uwadze fakt, że roboty budowlane zostały przez powoda wykonane- dokonał częściowej płatności dochodzonej kwoty.

Rozbieżności między kwotą wypłaconą przez pozwanego a żądana przez powoda wynikają z ilości robót – które zaakceptował Inżynier Kontraktu. Inżynier dokonał weryfikacji robót wskazanych przez powodową spółkę, które co do ilości potwierdzonych w PŚP (wystawianych wykonawcy) różniły się od robót wykazanych w dokumentach

podwykonawcy. Inżynier Kontraktu przyjął, że roboty drogowe wykonane przez B. obejmowały pozycje rozliczone w PŚP nr (...) i na tej podstawie przyjął ilość wykonanych prac, która pomnożona przez przyjęte stawki (cen jednostkowe) za dany rodzaj robót w kosztorysie ofertowym stanowiącym część kontraktu głównego z wykonawcami, dała kwotę należną podwykonawcy tj. 122.462,28 zł netto.

Działanie to było prawidłowe, skoro inwestor nie zaakceptował ostatecznie cen jednostkowych wynikających z umowy podwykonawczej - dokonał wyliczenia w oparciu o ceny wynikające z umowy zawartej z wykonawcami.

W tej sytuacji brak jest podstaw do tego, aby pozwany ponosił solidarną odpowiedzialność z wykonawcą za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę na podstawie art. 647¹ § 5 k.c., ponad uznaną kwotę. Postanowienia wykraczające poza świadczenie umowy wykonawcy z inwestorem ciążące na wykonawcy z zawartej umowy z podwykonawcą pozbawione są znaczenia prawnego dla przedmiotu i zakresu odpowiedzialności inwestora.

Brak jest także podstaw do uwzględnienia żądania powoda w zakresie odsetek

naliczonych od dnia wymagalności świadczenia do dnia jego spełnienia.

Sąd Okręgowy w pełni podziela pogląd wynikający z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2012 IV CSK 91/12, zgodnie z którym zakres przedmiotowy odpowiedzialności inwestora ograniczony jest w art. 647¹ § 5 k.c. do wynagrodzenia należnego podwykonawcy od wykonawcy.

Sąd Najwyższy rozważał we wskazanej sprawie, czy inwestor odpowiada także za terminowe dokonanie zapłaty, zatem czy powinien świadczyć również odsetki za opóźnienie powstałe po stronie wykonawcy (art. 476 k.c.). Dochodząc do konkluzji, że wykładnia gramatyczna art. 647¹ § 5 k.c. przemawia za ograniczeniem odpowiedzialności inwestora wyłącznie do wynagrodzenia (należności głównej). Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku wskazał, że: „następstwem zgody inwestora na zawarcie umowy między wykonawcą a podwykonawcą jest powstanie po jego stronie ustawowej, solidarnej odpowiedzialności za cudzy (tekst jedn.: wykonawcy) dług. Odpowiedzialność ta ma charakter gwarancyjny, gdyż nie jest wynikiem wspólnej lub jednakowej sytuacji dłużników, ani udziału w odpowiedzialności za tę samą szkodę, tylko - powstając z mocy przepisu szczególnego ius cogens - prowadzi do dodatkowej gwarancji uzyskania świadczenia przez wierzyciela. Istotną cechą tej solidarności nie jest zobowiązanie inwestora do spełnienia świadczenia, tylko ponoszenie przez niego odpowiedzialności za spełnienie świadczenia (verba legis: za zapłatę wynagrodzenia) przez wykonawcę. Innymi słowy inwestor w istocie nie jest współdłużnikiem w wykonaniu zobowiązania. Wykładnia gramatyczna art. 647¹ § 5 k.c. przemawia za ograniczeniem odpowiedzialności inwestora wyłącznie do wynagrodzenia (należności głównej). Znajduje ona wsparcie w innych przepisach ustawowych. W myśl art. 371 k.c. działania i zaniechania jednego z dłużników solidarnych, polegające zarówno na czynnościach prawnych jak i działaniach faktycznych, nie mogą szkodzić współdłużnikom, zatem być źródłem szerszej ich odpowiedzialności. Powyższe unormowanie oraz wyjątkowy, gwarancyjny charakter obowiązku ciążącego na inwestorze i brak jego wpływu na spełnienie świadczenia w terminie przez wykonawcę przemawiają przeciwko takiemu rozszerzeniu odpowiedzialności ex lege, oraz przeciwko uznaniu że termin spełnienia świadczenia przez wykonawcę wynika z właściwości zobowiązania w rozumieniu art. 455 k.c., zatem za przyjęciem, że - co do zasady - zobowiązanie inwestora wobec podwykonawcy do zapłaty wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę ma charakter bezterminowy. (...) Dodatkowymi argumentami uzasadniającymi przedstawione stanowisko są po pierwsze możliwość przyjęcia w umowie wykonawca-podwykonawca innego, wcześniejszego jak w umowie inwestor-wykonawca, terminu zapłaty wynagrodzenia wyprzedzającego wymagalność roszczenia wykonawcy o zapłatę wynagrodzenia z umowy o roboty budowlane, po drugie zagrożenie dublowaniem odsetek za opóźnienie powstałe z przyczyn leżących po stronie wykonawcy i inwestora, prowadzącego do podwójnego przysporzenia na rzecz podwykonawcy.”

Te słuszne stwierdzenia należy zaakceptować w całości. Powód dokonał wyliczenia odsetek przyjmując – jako datę wymagalności świadczenia 27 maja 2012r. – tj. data wezwania pozwanego do zapłaty do dnia spełnienia świadczenia

16 stycznia 2013r (k. 427). W ocenie Sądu zgłoszone roszczenie o zapłatę odsetek nie znajduje oparcia w normach prawa materialnego, w szczególności za podstawę nie może być przyjęty art. 455 k.c. i jako takie podlega oddaleniu.

Wobec cofnięcia pozwu (za zgodą pozwanego) w części do kwoty 150.628,60 zł postępowanie w tym zakresie podlegało umorzeniu na podstawie art. 355 § 1 w zw. 203 § 1 k.p.c.

Oddalenie powództwa skutkowało obciążeniem strony powodowej, jako strony przegrywającej, kosztami procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Pomimo cofnięcia pozwu wobec zaspokojenia części roszczenia przez pozwanego w trakcie procesu – brak było podstaw do obciążenia choćby w części kosztami pozwanego – skoro pozwany nie dał powodu do wytoczenia powództwa, a powód uzyskałby zaspokojenie swojego roszczenia bez konieczności wytoczenia powództwa o czym świadczy zestawienie dat zaspokojenia roszczenia i wniesienia pozwu.

Na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 08 lipca 2005 roku o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz.U.2005.169.1417) Sąd zasądził na rzecz wykonującej zastępstwo procesowe pozwanego Skarbu Państwa – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 7.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Kwota ta została wyliczona zgodnie z § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2002.163.1348).

Sąd nakazał pobranie od powoda na rzecz Skarbu Państwa kwoty wskazanej w pkt III wyroku, wobec wyłożenia jej tymczasowo w trakcie procesu ze Skarbu Państwa – tytułem kosztów sądowych tj. wydatków obejmujących zwrot kosztów podróży świadków, obciążając nią zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 2 k.p.c. stroną , która przegrała proces.

Mając na uwadze całokształt poczynionych powyżej rozważań Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.